

синтезу окремих антропологічних концепцій в єдину повноцінну філософську антропологічну систему знань, ідей та поглядів.

Для довершеності антропоцентричної концепції не вистачало її ціннісної орієнтації. Тобто, людиномірність формувала свосередні вектори, яким не вистачало спрямованості. Саме аксіологічний складник посткласичної науки довершив формування антропоцентризму як самодостатньої філософської ідеї.

Отже, відмінність вивчення людини в період некласичної філософії полягала в тому, що проблема загострювалася саме на людині. Відбувається науково обґрунтований перехід від онтологічних побудов філософських систем до процесу відкритої антропологізації філософії. Несоднозначним у цьому контексті залишалося питання антропоцентризму, передовсім його значення в тогочасній методології філософії та науки. Некласична філософія не заперечувала людиноцентричне філософське вчення, оскільки людина розглядалася як центральна проблема, навколо якої формується решта аспектів буття.

Наукова картина світу змінюється не тому, що світ стає іншим, а тому, що вчений починає дивитися на нього інакше. Відбулися кардинальні зрушення в методологічних координатах некласичного природознавства, що зумовили становлення нового розуміння природи. Важливим у цьому контексті був перехід від класичної абсолютності до некласичної відносності.

Служька А.Я.

РЕЛІГІЙНИЙ ЧИННИК У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

*Кафедра психології та філософії
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Фундаментальним фактором виникнення в Україні громадянської релігії, крім партнерської моделі державно-релігійних відносин в полірелігійному і поліконфесійному суспільстві, є громадянське суспільство, невід'ємною складовою якого виступає інституалізована релігійна система суспільства.

Більшість учених поділяють думку про те, що громадянське суспільство, церква і держава функціонують на засадах взаємної доповнювальності. «Більше того, їх функціонування одне без одного практично неможливе і не може тривати довго церква не здатна задовольнити потреби населення без ініціуючої, нормативної та контролюючої функції держави. З іншого боку, будь-які спроби державної підсистеми перебрати на себе функції церкви виявляються неефективними».

Згідно з результатами соціологічних досліджень 1992-2013 рр., переважна більшість (74%) українських громадян упевнені в тому, що «Церква завжди має ставати на бік людей і боронити їх від свавілля влади». Загалом, за показником довіри Церква протягом всієї доби Незалежності стабільно утримує першу позицію серед суспільних і політичних інститутів. Як і під час усіх попередніх опитувань, сьогодні більшість громадян засвідчили ту чи іншу міру довіри до Церкви. Наразі її висловили в середньому 66% опитаних: від 88% жителів Заходу до 53% жителів Сходу України.

Слід звернути увагу на те, що роль релігійних організацій у формуванні українського громадянського суспільства була не завжди позитивною. Надмірне проникнення церкви у політику призвело до відсутності чітких соціальних програм у окремих конфесій, загострює необхідність вироблення ними чітких соціальних доктрин. Негативно впливає на громадянське суспільство міжконфесійна боротьба, особливо у православному середовищі, поглиблюючи соціально-політичні, етно-конфесійні й соціокультурні суперечності українського суспільства.

Громадянська релігія в Україні не є спонтанним явищем, породженим першим, або другим Майданом. Вона є закономірним підсумком посттоталітарного транзитного розвитку держави, релігії та суспільства, який втілюється у автентичну національну модель взаємин у трикутнику «держава-громадянське суспільство-релігійні організації». Як державно-конфесійні відносини, так і взаємини релігійних організацій та суспільства стали фундаментом формування громадянської релігії. В цьому є унікальність української моделі державно-конфесійно-суспільних відносин для пострадянських країн, яка в кризові для українського суспільства часи дозволила проявитися феномену громадянської релігії, яка природно сформувалася в державі за роки незалежності.

Тимофієва М. П.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ КОНЦЕПЦІЙ ВНУТРІШНЬООСОБИСТІСНОГО КОНФЛІКТУ

*Кафедра психології та філософії
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Актуальність дослідження природи внутрішньоособистісних конфліктів обумовлюється необхідністю розуміння психологічних змін у процесі розвитку особистості та виникненням психологічних проблем у студентської молоді. Невідповідності внутрішніх очікувань людини і зовнішніх можливостей, конфліктність і несумісність складових «Я-концепції», проблеми самовираження та самореалізації в суспільстві, складності професійного становлення, формування ідентичності в юнацькому віці обумовили вибір нашого дослідження.

Знання причин виникнення внутрішньоособистісних конфліктів (в подальшому ВОК) та їх подолання – важлива умова психічного та психологічного здоров'я молоді, формування професійної компетентності, взаєморозуміння та здорової конкуренції.

Мета дослідження полягає в теоретико-методологічному аналізі поняття ВОК, дослідженні основних концепцій ВОК, виявленні психологічних особливостей їх прояву і впливу на психологічне здоров'я та професійне становлення.

Психологічне здоров'я великою мірою залежить від душевного стану людини, врівноваженості емоцій і почуттів, своєчасного вирішення її внутрішніх суперечностей, подолання емоційних конфліктів, формування гармонійних стосунків у колективі. Як зазначає дослідник М. Корольчук, «Запушеність виховання та несприятливі умови оточення стають причиною різних форм неадекватної поведінки людини в суспільстві. Особистість може деградувати або змінитися, якщо зміниться її відношення до людей, до праці або колективу. Стійкість та постійність активних стосунків дозволяють особистості підтримувати особисту надійність, долати перешкоди та досягати намічених цілей, здійснюючи реалізацію своїх намірів».

Розуміючи причини виникнення неузгодженості внутрішнього та зовнішнього світу людини, можна буде не лише прогнозувати виникнення стресових та кризових ситуацій, але й запобігати конфліктам, які переповнюють наше сьогодення. Знання причин виникнення ВОК надає можливість скласти корекційні програми розв'язання та послаблення конфліктних ситуацій.

За умови конструктивного розв'язання внутрішні конфлікти сприяють успішній професійній ідентифікації та розвитку. У результаті продуктивного подолання ВОК підвищується професійна компетентність; формуються нові навички й уміння; розвивається адекватна ціннісно-мотиваційна система; розвивається «психологічний імунітет» (емоційна стриманість); формується самосвідомість та навички до саморефлексії.

Томашевська А. Ю. НЕОЛОГІЗМИ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ТЕЗАУРУСА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

*Кафедра іноземних мов
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Номінативна лексика англійського фармацевтичного дискурсу є відкритою системою, в якому спостерігаються постійні динамічні процеси виникнення нових термінологічних одиниць, що мають наступну мовну специфіку: спеціальні терміни, слова і словосполучення, які характеризуються нейтральним забарвленням, що дозволяє однозначно передати зміст конкретного концепту.

Існує кілька підходів до розуміння процесу здійснення формування тезаурусу нових словникових одиниць конкретної субмови, спираючись на метод визначення кількісних оцінок змістової вмотивованості, яка охоплює наступні чинники: *вибір найбільш вмотивованого терміну; вибір терміну з меншою лексичною довжиною* (концепція В.М. Лейчика (2002), Є. Вюстера (1935)). Теоретичним підґрунтям для опису слів-неологізмів стали праці вітчизняних та зарубіжних лінгвістів з теорії номінації (О.І. Дуда (2016), Т.Р. Кияк (2002), Дж. Кеннон (1964)), прагмалінгвістики (Ю.С. Степанов (2009), К.А. Лілліс (1990)).

Поява значної кількості нових слів зумовило створення особливої галузі лексикології – неології, науки про неологізми. Однією з невирішених проблем неології є проблема терміна „неологізм”. Від традиційних канонічних слів неологізми відрізняються особливими зв'язками з часом. Деякі дослідники вважають вихідною часовою межею закінчення другої світової війни, інші пов'язують народження нових слів з роком запуску першого штучного космічного супутника (1957 р). Таким чином, критерій неологізму, з одного боку, є довільним, а з іншого – об'єктивним. Шляхи виникнення неоконцептів різноманітні і, беручи до уваги спосіб їх створення, можна класифікувати неологізми як фонологічні, семантичні, синтаксичні і запозичення.

В сучасній англійській мові основна маса нових одиниць утворюється за допомогою словотворчих засобів; існують два великих джерела збагачення субмови «Фармація» – це внутрішні та зовнішні шляхи конструювання нових слів. З урахуванням способу створення внутрішні шляхи включають словотворення, деривацію (афіксацію), переосмислення, конверсію, аббревіацію. До зовнішніх шляхів ми відносимо залозичення. З усіх видів найбільш частотним являє собою переосмислення значень (приблизно 20% усіх виявлених нами неологізмів): *upper* – верхній, вищий; нове значення – збуджуючий наркотик; *bug* – жук, клоп; у новому значенні – вірус. Суфіксальні одиниці є менш вживаними, ніж афіксальні. Найпродуктивнішими виявилися суфікси *-ist*, *-ology*, *-er* згідно з схемою [N] + Suf = N (*painkiller* – знеболювальне, *druggist* – фармацевт, аптекар); [V] – Suf = N (*downer* – депресант). Неологізми-скорочення віддзеркалюють тенденцію до раціоналізації мови, економії мовленнєвих зусиль: *detox* – *detoxication*, частина лікарні або клініки, де лікують від алкогольної залежності та наркоманії.

Отже, результати аналізу нових лексичних реалій дають можливість стверджувати, що до якісних змін фармацевтичної термінології, формування великої кількості спеціальних денотатів, а фактори їх появи залежать від прагматичних потреб суспільства.